

ประเทศไทย ต้องตั้งคำถามใหม่จึงจะ มีความสุข

คำถามที่ผู้คนแห่งยุคสมัยถามกันกำหนดความเป็นไปในสังคม ในสมัยพุทธกาล ผู้คนแถมแม่น้ำคงคาตั้งคำถามว่า “ความจริงคืออะไร ความดีคืออะไร” มีปัญญาชนพยายามตอบคำถามนี้กัน จึงเกิดสำนักอาจารย์ใหญ่ๆ หรือสำนักคิดที่สำคัญๆ เกิดขึ้นท่ามกลางบรรยากาศเช่นนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงผุดบังเกิดขึ้น เป็นปัญญาชนที่องอาจเปี่ยมด้วยวิมุติสุข มีอนุสาสนียปาฏิหาริย์ พุดจามีเสน่ห์จับใจผู้คน ดึงดูดความสนใจ และศรัทธาของมหาชนโดยรวดเร็ว และคำสอนของพระพุทธองค์เกี่ยวกับความจริง และความดีก็ยังมีเสน่ห์จับใจผู้คนมาจนถึงทุกวันนี้ และกำลังขยายตัวในอัสตงคตประเทศ

คำถามของยุคสมัยนี้ คือ “**ทำอะไรจะรวย**”

เมื่อคำถามเป็นอย่างนี้ มนุษย์ก็พากันมีพฤติกรรมทางลบต่างๆ เช่น เล่นการพนัน เล่นหุ้น ลักขโมย แอ้งชิง คอร์รัปชัน เอาไรต์เอาเปรียบ ทำลายสิ่งแวดล้อม ทำลายชุมชน ทำลายวัฒนธรรม ทำลายศาสนา หรือทำอะไรก็ได้ขอให้ได้เงิน สังคมจะสับสนเสื่อมทราม ชัดแจ้ง และรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ตราบใดที่ยังไม่เปลี่ยนคำถาม

คำถามใหม่คือ “**ความดีคืออะไร**”

ถ้าสังคมพยายามตอบคำถามว่าความดีคืออะไร จะค้นพบวิถีชีวิตที่อยู่เย็นเป็นสุข ไม่ต้องเป็นห่วงว่าถ้ามีความดีแล้วจะไม่มีกิน ประเทศไทยอุดมสมบูรณ์พอที่จะหล่อเลี้ยงทุกชีวิตได้อย่างสบายถ้ามีความดี ถ้าถามว่า “**ทำอะไรจะรวย**” จะนำไปสู่การปล้นสะดมในรูปแบบต่างๆ เตือนร้อนทุกหย่อมหญ้า อยู่ร้อนนอนทุกข์กันทั่วไป แก่ความยากจนไม่ได้ เพราะคนส่วนใหญ่ถูกปล้น แต่ถ้าถามว่า “ความดีคืออะไร” จะนำไปสู่ความเมตตากรุณา ความเป็นธรรม วิริยะอุตสาหะ สัมมาชีพ การพึ่งตนเอง การประหยัด การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น อันจักเป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกัน ความสมดุลและสันติสุข.

ประเวศ วะสี

ขอบคุณ ผู้เขียนทุกท่านที่ช่วยเขียนเป็นวิทยาทาน